

Beleidsnota en afspraken Onderwijskansen Ouder-Amstel 2020-2023

Inleiding

Kinderen in Ouder-Amstel alle kansen geven om zich te ontwikkelen – daar zetten GGD, kinderopvang, basisscholen en de gemeente zich voor in. Dit gebeurt op verschillende manieren en vanuit verschillende (beleids)thema's.

Deze nota gaat over het beleid, de afspraken en de inzet voor het verminderen of voorkomen van onderwijsachterstanden bij kinderen van 2,5 tot 4 jaar. De nota beschrijft de uitgangspunten en afspraken voor de beleidsperiode 2020-2023. Bij het schrijven van deze nota zijn het huidige zogenoemde onderwijskansenbeleid en de evaluatie hiervan met de betrokken partijen het vertrekpunt geweest.

Landelijke ontwikkelingen

Sinds 2018 is er van Rijkswege het een en ander veranderd rondom onderwijsachterstandenbeleid met gevolgen voor kinderopvangaanbieders en voor gemeenten. Ten eerste is er sinds 1 januari 2019 sprake van een nieuwe verdelingssystematiek voor Rijksmiddelen voor onderwijsachterstanden. Op basis van vier indicatoren (schuldsanering, land van herkomst van de ouders, verblijfsduur in Nederland van de moeder, opleidingsniveau van beide ouders) worden de Rijksmiddelen verdeeld over gemeenten en over schoolbesturen. Voor Ouder-Amstel betekent deze nieuwe systematiek een daling van de Rijksmiddelen van € 127.000 in 2018 naar mogelijk € 106.000 in 2022. De daling zal stapsgewijs verlopen, volgens een overgangsregeling¹. Wanneer we kijken naar de scholen in onze gemeente blijkt dat voor één school, de Grote Beer, de middelen zullen stijgen. De overige scholen ontvangen, op basis van de informatie van het Rijk, geen middelen voor onderwijsachterstanden².

Een tweede verandering is een aanscherping van de kwaliteitseisen, zowel voor voorschoolse educatie (VVE) als voor de kinderopvang in het geheel. Voor VVE heeft het Rijk het kwaliteitsbesluit voor VVE aangepast³. Het scholingsniveau van beroepskrachten is hierin vastgelegd en beroepskrachten in de VVE moeten vanaf 1 augustus 2018 een aparte opleiding voor VVE gevolgd hebben. Voor de kinderopvang als geheel is sinds 1 januari 2018 de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang van kracht. Deze wet beoogt een kwaliteitsverhoging te bewerkstelligen, onder andere door het aanpassen van de beroepskracht-kindratio voor baby's en de invoering van een pedagogisch beleidsmedewerker. De GGD ziet toe op de aangepaste eisen.⁴

Tot slot zal er ook vanaf 2020 het nodige veranderen voor de VVE. Vanaf 1 augustus 2020 moeten gemeenten niet 10 maar 16 uur VVE per week (960 uur in 1,5 jaar) aanbieden voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar met een risico op een taalachterstand⁵. Gemeenten zijn in de Wet op het Primair Onderwijs

¹ Zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-315.html>

² De schoolbesturen ontvangen veelal wel (meer) Rijksmiddelen voor onderwijsachterstand, omdat zij ook in andere gemeenten scholen hebben. Het is aan het schoolbestuur om de middelen uit de lumpsum te verdelen. Het Rijk heeft per school achterstandsscores openbaar gemaakt, waaruit de toename van het budget van de Grote Beer is afgeleid.

³ Zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039549/2018-08-01>

⁴ Zie <https://www.veranderingenkinderopvang.nl/ikk/documenten/publicaties/2018/11/06/ggd-ghor-brochure-toezicht-en-handhaving-kinderopvang> voor een specificatie van het toezichtskader.

⁵ Het betreft een wijziging van Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie, zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027961/2019-02-09>

verantwoordelijk gesteld voor voorschoolse educatie (VE) voor deze groep kinderen; scholen zijn verantwoordelijk voor een passend aanbod in de vroegschoolse periode.

Vanaf 2022 zal er dan nog een kwaliteitsverhogende maatregel ingaan voor VVE. Aanbieders van peuteropvang moeten dan een hbo-geschoolde medewerker verbinden aan de VVE-uitvoering. Vanuit het Rijk volgt nog een uitwerking van deze maatregel en wordt bepaald op welke wijze de hbo'er moet worden ingezet.

Visie op onderwijsachterstanden

In de gemeente Ouder-Amstel spreken wij van onderwijskansen in plaats van achterstanden. Het beleid is bedoeld om kansen te creëren voor jonge kinderen met een achterstand in de taal en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. Het is voor henzelf en de samenleving van groot belang dat kinderen hun capaciteiten optimaal benutten. Daarom blijven de gemeente, de GGD, kinderopvangaanbieders en basisscholen samenwerken om kinderen ondersteuning te bieden zodat zij alle kansen hebben om zich te ontwikkelen⁶.

Onze focus ligt de komende jaren op de voorschoolse periode voor kinderen in de leeftijd 2,5 tot 4 jaar, juist om in een zo vroeg mogelijk stadium te werken aan het vergroten van de onderwijskansen. Ook in de (vroeg)schoolse periode bij kinderen ouder dan 4 jaar bestaan taalachterstanden. Hoewel het creëren van een aanbod voor deze leerlingen primair een verantwoordelijkheid is van schoolbesturen, voelt de gemeente zich daar mede verantwoordelijk voor en draagt zij bij aan oplossingen. Bij zowel de voor- als (vroeg)schoolse educatie betrekken wij de ouder(s)/verzorger(s)⁷ zodat de ontwikkeling ook vanuit de thuisomgeving wordt gestimuleerd.

Omdat de problematiek per kern in onze gemeente verschilt, zullen wij de inzet per kern waar nodig en mogelijk variëren, met aandacht voor de (wettelijke) verantwoordelijkheden van alle partners hierin. Hoe dergelijke variatie in de praktijk uitwerkt, zullen wij met elkaar evalueren in de kwaliteitsdialogen en de jaarlijkse miniconferentie.

Wat gaan wij doen?

Onderwijs, opvang, GGD en de gemeente blijven de komende periode samenwerken om jonge kinderen in Ouder-Amstel kansen te bieden om zich te ontwikkelen. Dit doen wij door:

1. Meer uren alloceren voor de VVE-coördinatie vanuit het budget onderwijsachterstandenbeleid (OAB).
2. Het voorschools aanbod te continueren.
3. De doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool te blijven stimuleren.
4. Het netwerk rondom jonge kinderen te blijven versterken en inzichtelijk te maken.
5. Ouders (thuis) te ondersteunen.
6. De monitoring van resultaatafspraken en het VVE-bereik aan te scherpen en met elkaar te bespreken.

⁶ In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de taken en verantwoordelijkheden van alle samenwerkingspartners in het onderwijskansenbeleid.

⁷ Hierna: ouders.

1. Meer uren voor VVE-coördinatie

In 2019 is een VVE-coördinator gestart voor onze gemeente. De coördinator is een belangrijke spil tussen beleid en uitvoering en gaat bij onze partners ondersteunen en stimuleren bij de uitvoering van het gemeentelijk beleid. De VVE-coördinator:

- Coördineert en volgt actiepunten op.
- Verzamelt informatie ten behoeve van de monitoring.
- Is vraagbaak voor kinderopvang en scholen met betrekking tot onderwijskansen.
- Werkt samen met de GGD om de toeleiding naar een VVE-plek te versterken.
- Koppelt vraagstukken uit de uitvoering terug naar beleid en ondersteunt bij het vertalen van beleid naar de praktijk.

Bij de volgende vijf onderdelen is – waar van toepassing – beschreven welke concrete taak de coördinator op zich neemt.

2. Continueren voorschools aanbod

Onderzoek⁸ bevestigt dat vroege winst de beste winst is. Daarom ligt het zwaartepunt van het onderwijskansenbeleid ook de komende periode bij kinderen in de leeftijd 2,5 tot 4 jaar met een risico op een (taal)achterstand. Voor peuters die opgroeien in een omgeving waar het taalaanbod beperkt is en waar weinig aandacht is voor informeel leren, biedt voorschoolse educatie een goede basis voor het onderwijs. Voorschoolse educatie voor kinderen in de leeftijd 2,5 tot 4 jaar kenmerkt zich door een specifiek op (taal)ontwikkeling gericht aanbod. In onze gemeente bieden diverse kinderopvangaanbieders dit aan. Wij ondersteunen alle aanbieders die aan de gestelde kwaliteitseisen voldoen om een dekkend aanbod te kunnen realiseren en ondersteunen ook ouders om gebruik te maken van voorschoolse educatie. Dat blijven wij doen. Peuters in de leeftijd 2,5 tot 4 jaar kunnen gebruik maken van voorschoolse educatie wanneer zij voldoen aan een van de criteria van de door alle partners gezamenlijk vastgestelde doelgroepdefinitie:

Een peuter valt onder de doelgroep indien:

- Opleidingsniveau van ouder(s)/verzorger(s). Bij laag opleidingsniveau (maximaal BaO of (v)so-zmlk; maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis of kader) OF
- Er sprake is van achterstand in spraakontwikkeling in de gesproken thuistaal OF
- Er sprake is van een onvoldoende taalstimulerende omgeving of onvoldoende interactie tussen ouder/verzorger en kind

Van de ongeveer 230 peuters in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar zijn er ongeveer 34 – oftewel 15% - die aan deze definitie voldoen⁹. Dit aantal is redelijk stabiel gebleken de afgelopen jaren. In 2018 hebben 34 doelgroepeuters daadwerkelijk een voorschools programma gevolgd in peutergroepen of binnen een kinderdagverblijf¹⁰. Het aantal kinderen dat gelijktijdig gebruik maakt van het gemeentelijke aanbod ligt gemiddeld rond de 25. Acht doelgroepkinderen hebben geen gebruik gemaakt van het gemeentelijke aanbod. Al deze ouders zijn telefonisch en per brief actief benaderd. Eén peuter ging

⁸ James Heckman (2011), The Economics of Inequality: The Value of Early Childhood Education.

⁹ CBS bevolkingscijfers 2 en 3 jarigen 2018 en cijfers gemeente Ouder-Amstel. In de kern Duivendrecht wonen ongeveer 225 kinderen in de leeftijd 0- 5 jaar; in Ouderkerk aan de Amstel zijn dat er 500.

¹⁰ In de kern Duivendrecht is geen peuteropvang en worden peuters met een VVE-indicatie in de kinderdagopvang geplaatst en volgen daar het VVE-programma. In de kern Ouderkerk aan de Amstel is er op dit moment peuteropvang voor VVE-kinderen.

naar een medisch kinderdagverblijf en één peuter maakt gebruik van kinderopvang in een andere gemeente. Van de overige zes kinderen is de reden onbekend.

In de komende jaren zorgt de gemeente samen met de uitvoerende partijen voor een aanpak waardoor zoveel mogelijk kinderen profiteren van de voordelen van voorschoolse educatie. Ouders die geen gebruik maken van het aanbod gaan wij extra benaderen, in nauwe samenwerking en afstemming met de GGD. Onze ambitie blijft namelijk om 100% van de doelgroeppeuters te plaatsen op een kinderdagverblijf met een VVE-aanbod. Waar mogelijk bezoekt de VVE-coördinator de ouders thuis als zij hun kinderen niet aanmelden bij een VE-locatie met inachtneming van AVG-regels. De komende periode onderzoeken wij ook de mogelijkheid van de inzet van buurtgezinnen of ambassadeurs om ouders te benaderen en het bereik te verhogen.

De GGD is de partij die peuters een VVE-indicatie kan geven en die de coördinator van informatie voorziet over de afgegeven indicaties. In de kwaliteitsdialoog wordt jaarlijks, in april, de doelgroepdefinitie geëvalueerd, zodat kinderen die het nodig hebben ook daadwerkelijk geïndiceerd worden voor en toegeleid worden naar VE. De verdere rollen en taken rondom indicering en toeleiding naar VVE-aanbod zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma (zie hoofdstuk 7).

Het merendeel van de peuters dat voldoet aan de definitie bevindt zich in de kern Duivendrecht. Mede daarom zullen wij onze aandacht vooral richten op het in standhouden van het aanbod en bereik in de kern Duivendrecht. Dat betekent natuurlijk niet dat wij geen aanbod voor peuters in de kern Ouderkerk nodig achten of willen ondersteunen. Zo werken wij in 2019 met de kinderopvangpartijen in Duivendrecht en Ouderkerk aan de Amstel aan de realisatie van meer VVE-uren, zoals wettelijk verplicht vanaf 1 augustus 2020. Ook wordt in het onderwijsoverleg de subsidieregeling 2020 geëvalueerd, zodat ook in de jaren na 2020 wij een passende ondersteuning bieden om het peuter- en VVE-aanbod te kunnen realiseren. Tijdens de evaluatie staan wij ook stil bij de wenselijkheid en mogelijkheid om voorschoolse educatie (voor peuters in de leeftijd 2,5 tot 4 jaar) tijdens de zomervakantie te organiseren en subsidiëren, als dit niet al in het aanbod is verweven. Tot slot zullen wij met alle voorschoolse partners in 2021 de inzet van een hbo'er in de VVE afstemmen, die vanaf 2022 wettelijk verplicht is.

Instream vroegschools, zij-instream en omliggende gemeenten

In de schoolse periode zijn er kinderen die zonder deelname aan een voorschool en met een taalachterstand het onderwijs instromen. Daarnaast zijn er ook kinderen die later in de schoolse periode zij-instromen met een taalachterstand (vanuit een andere gemeente of ander land). De scholen bieden zelf passende (taal)ondersteuning aan hun leerlingen. Indien gewenst kan de gemeente een coördinerende rol vervullen bij een gemeentelijk georiënteerd onderwijsaanbod – bijvoorbeeld een taalklas of taalondersteuning tijdens de zomervakantie – voor deze kinderen. Tijdens het onderwijsoverleg en het directeurenoverleg zullen wij dit onderwerp blijven agenderen.

Wij hebben te maken met het nodige grensverkeer: kinderen die woonachtig zijn in omliggende gemeenten maken gebruik van onze kinderopvang en schoolse voorzieningen. Het probleem is dat kinderen uit de omliggende gemeenten, zoals Amsterdam en Diemen, geen gebruik kunnen maken van de VVE-tegemoetkoming van de gemeente Ouder-Amstel. Er is sprake van verschillen in doelgroepdefinitie en regelingen voor voor- en vroegschoolse educatie tussen onze en omliggende gemeenten. En hoewel alle 14 regiogemeenten werken met hetzelfde aanbod voor jeugdhulp,

verschilt de weg naar dat aanbod per gemeente. Daarnaast heeft elke gemeente een eigen vrij toegankelijk aanbod. In Ouder-Amstel zijn dit bijvoorbeeld trainingen van MOC 't Kabouterhuis en buurtgezinnen.

Deze verschillen in regelingen of wijze van toeleiding veroorzaken soms onduidelijkheid bij ouders, maar ook bij onze partners. De scholen en kinderopvang weten daarnaast niet altijd waar ze terecht kunnen met een jeudzorgvraag en weten niet wat er in de gemeente mogelijk is in de preventieve jeugdhulp. Daarnaast werken deze verschillen soms ook vertragend. De gemeente Ouder-Amstel voert daarom continu het gesprek met omringende gemeenten en partners om onduidelijkheid en vertraging in het tot stand brengen van goede ondersteuning (van voorschoolse educatie tot aan jeugdhulp) voor het kind te verminderen. Wij blijven ook de komende periode zorgdragen voor een goede informatievoorziening richting ouders, scholen en kinderopvangpartners over ons aanbod en de toegang daartoe (zie ook onder onderdeel 4 hieronder).

Acties

Om het voorschools aanbod te continueren gaat de gemeente de komende periode:

1. Ouders waarvan de geïndiceerde peuter nog niet deelneemt aan VVE actief benaderen.
2. Met de opvangpartners een aanbod van 16 uur VVE realiseren voor 1 augustus 2020¹¹.
3. Vanaf 2020 het 16 uren-aanbod VVE gemeentebreed aanbieden.
4. De subsidieregeling VVE 2020 evalueren en waar nodig aanpassen.
5. Jaarlijks de doelgroepdefinitie evalueren.
6. Indien door het onderwijs gewenst, een gemeentebreed onderwijsaanbod voor schoolgaande kinderen met een taalachterstand coördineren.
7. Afstemmen met onderwijs en opvang over de mogelijkheden voor taalondersteuning tijdens de zomervakanties.
8. Afstemmen met omringende gemeenten en partners over doelgroepdefinitie en aansluiting onderwijs-jeugdzorg en hierover de partners in onze gemeente informeren.
9. De inzet van een hbo'er in de VVE met de voorschoolse partners afstemmen.

3. De doorgaande lijn tussen voor- en vroegschoolsk blijven stimuleren

Een sterke doorgaande lijn tussen voor- en vroegschoolsk ondersteunt de ontwikkeling van een kind¹². Onder doorgaande lijn wordt verstaan overdracht van informatie maar ook pedagogische en didactische afstemming. Daar profiteren zowel kinderen met als kinderen zonder risico op een onderwijsachterstand van. De kinderopvanglocaties in Ouder-Amstel gebruiken ons overdrachtsformulier (de Peuterestafette) voor alle kinderen in Ouder-Amstel en de VVE-coördinator agendaert de evaluatie van de estafette ieder voorjaar in de Kwaliteitsdialogen. Het streven is de Peuterestafette bij 3 jaar en 9 maanden bij school aan te leveren. Voor kinderen met een VVE-indicatie geven voorschoolse locaties – met toestemming van ouders – ook informatie uit Uk & Puk mee tijdens de overdracht. De informatie uit Uk & Puk kan aanvullend inzicht geven in de ontwikkeling die het kind heeft doorgemaakt tijdens de peuterperiode. In het uitvoeringsprogramma (zie het uitvoeringsprogramma) zijn afspraken rondom het invullen en aanleveren van de Peuterestafette opgenomen.

¹¹ Zodra het aanbod duidelijk is, zal ook de GGD geïnformeerd worden zodat zij ouders de juiste informatie kunnen verschaffen.

¹² Wij focussen ons in dit beleidsdocument op jonge kinderen. Ook een goede overgang of doorgaande lijn van het primair naar het voortgezet onderwijs is van belang voor de ontwikkeling van het kind.

Kinderen met een VVE-indicatie worden altijd 'warm' overgedragen. Dat betekent dat de kinderdagopvang in een gesprek met de basisschool informatie deelt over het kind, met toestemming van ouders. Waar mogelijk wordt ook de ouder betrokken bij de warme overdracht. Informatie uit de Peuterestafette en Uk & Puk vormt de basis voor het gesprek. Wanneer een VVE-geïndiceerd kind geen voorschool heeft bezocht, draagt de GGD informatie over de ontwikkeling van het kind warm over aan de basisschool. Dit op verzoek van de basisschool en met toestemming van ouders.

Naast instrumenten voor de overdracht stimuleren wij de doorgaande lijn door het organiseren van kwaliteitsdialogen en een jaarlijkse miniconferentie. De kwaliteitsdialogen vinden tweemaal per jaar plaats. Indien gewenst is het mogelijk om de dialoog in een kern vaker te voeren. Doel van de dialogen is dat intern begeleiders, bouwcoördinatoren, VE-coaches en/of locatiemanagers de doorgaande lijn in de kern bespreken. De focus kan per kern verschillen. Jaarlijks zal in ieder geval (het gebruik van) de Peuterestafette op de agenda staan. De VVE-coördinator organiseert de dialoog, zit deze voor en coördineert eventuele follow-up van acties.

De coördinator organiseert ook de jaarlijkse miniconferentie. Bij deze conferentie gaan intern begeleiders, leerkrachten, bouwcoördinatoren, beroepskrachten voorschoolse educatie en andere geïnteresseerden in gesprek met elkaar over een thema op het gebied van onderwijskansen en zorg voor het jonge kind. Voorbeelden van onderwerpen voor de miniconferenties zijn: interactie vaardigheden, educatieve kwaliteit, indicatie VVE, proces van doorgaande lijn.

Acties

Om de doorgaande lijn te blijven stimuleren, zullen de VVE-partners in Ouder-Amstel:

1. De Peuterestafette blijven gebruiken voor alle peuters.
2. Voor VVE-kinderen ook informatie van Uk & Puk bespreken of overdragen.
3. VVE-kinderen altijd 'warm' overdragen.
4. De Peuterestafette jaarlijks tijdens de kwaliteitsdialoog eind oktober evalueren.
5. Tweemaal per jaar een kwaliteitsdialoog per kern voeren over de doorgaande lijn.
6. Deelnemen aan een jaarlijkse miniconferentie over onderwijskansen en zorg voor het jonge kind.

4. Het netwerk rondom jonge kinderen blijven versterken en inzichtelijk maken

De gemeente wil graag ieder kind de hulp bieden die nodig is en een sterk (professioneel) netwerk rond het jonge kind creëren. Voor de kinderen in onze gemeente is een rijk palet aan ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar. Naast voorschoolse educatie zijn dat bijvoorbeeld de ouder-kindcoach (OKC), Alert4You, activiteiten in de Week van de Opvoeding en het gemeentelijke Zorgadviespunt (ZAP), van waaruit zwaardere jeugdhulp ingezet kan worden.

De ouder-kindcoaches (OKC) vormen een belangrijke schakel in het netwerk rond jonge kinderen en zijn ook betrokken bij de doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool. Deze coaches kunnen door ouders, kinderdagverblijven en scholen worden ingezet bij lichte zorgvragen of om mee te denken bij kinderen die extra zorg nodig hebben. Daarnaast ondersteunen de OKC ook ouders in de thuissituatie. De OKC kunnen trainingen voor ouders of kinderen verzorgen en zijn het

aanspreekpunt voor toegang tot verdere ondersteuning binnen het sociaal domein. De OKC kunnen ook lichte vormen van jeugdhulp inzetten.

Onderdeel van onze ondersteuning van jonge kinderen is bijvoorbeeld ook de inzet van de Alert4you medewerker van Medisch Orthopedagogisch Centrum (MOC) 't Kabouterhuis binnen de kinderopvang. Deze medewerker biedt ondersteuning niet rechtstreeks aan de kinderen, maar werkt samen met de pedagogisch medewerkers als ware een coach. Op deze wijze draagt dit bij aan de verdere ondersteuning van jonge kinderen. Het MOC 't Kabouterhuis is ook betrokken bij het casuïstiekoverleg van de kinderopvang zodat problemen bij kinderen tijdig worden gesignaleerd. Pedagogisch medewerkers kunnen zich, met toestemming van de ouders, ook wenden tot de GGD bij vragen over de ontwikkeling van het kind, bijvoorbeeld bij vermoedens van spraakontwikkelingsachterstanden. De GGD kan kinderen voor een extra consult oproepen en waar nodig doorverwijzen naar een logopedist. Tot slot kunnen professionals de training 'Kinderen die opvallen' volgen die de gemeente organiseert voor professionals die met kinderen werken. Deze training wordt georganiseerd zodra er voldoende interesse voor bestaat.

De gemeente blijft de komende periode inzetten op verdere versterking van het netwerk rond jonge kinderen. Het is in dat kader van belang dat het voor alle partijen duidelijk is waar het gemeentelijk aanbod uit bestaat, waar je terecht kunt met zorgvragen en dat iedereen elkaar weet te vinden. Daartoe is de folder 'Leidraad voor Professionals' in 2019 opgesteld en verspreid (zie bijlage 5). In deze folder staat waar je met welke zorgvragen terecht kunt. Deze leidraad wordt jaarlijks geëvalueerd vanuit het preventief jeugdbeleid.

Daarnaast werken wij in onze gemeente met een 'jaarplanning 0-12'¹³, waar veel van de initiatieven reeds in zijn opgenomen. Deze jaarplanning – afgestemd op een schooljaar – breiden wij de komende jaren waar mogelijk uit om ook over aanpalende initiatieven informatie op te nemen. Bij het opstellen van een nieuwe 'jaarplanning 0-12' werkt de beleidsmedewerker onderwijs samen met onze partners om bijvoorbeeld ook data voor trainingen en activiteiten zo veel mogelijk in gezamenlijkheid vast te leggen. Via het onderwijsoverleg en directeurenoverleg komt dit overzicht beschikbaar voor alle scholen en kinderopvang. Jaarlijks staan wij ook stil bij het nut en gebruik van de jaarplanning, zodat deze relevant blijft voor alle partners. Dit doen wij tijdens het directeurenoverleg in april, voorafgaand aan de publicatie van een nieuwe planning.

Acties

Voor de komende periode willen wij voor onze partners de ondersteuningsmogelijkheden duidelijk en herkenbaar maken en houden. Daarom:

1. Blijft de ouder-kindcoach de schakel tussen partners en het aanspreekpunt voor aanvullende ondersteuning voor kinderen, ouders, medewerkers van de kinderdagopvang en voor de scholen.
2. Stellen wij jaarlijks in april de 'jaarplanning 0-12' op met een uitwerking van de ambities op gebied van onderwijs, aangevuld met een overzicht van trainingen, bijeenkomsten en andere zaken die bedoeld zijn om de kinderdagopvang, scholen, kinderen en hun ouders te ondersteunen bij hulpvragen. Hierbij betrekken wij de informatie uit de Hulpwijzer¹⁴. De beleidsmedewerker onderwijs zal in overleg met andere collega's van relevante beleidsterreinen

¹³ Dit document heet nu nog 'Jaarplanning Onderwijs'.

¹⁴ <https://www.hulpwijzerouderamstel.nl/>

en met de scholen en kinderopvang deze kalender opstellen en aanvullen. De planning is altijd bijgevoegd bij de stukken voor een onderwijsoverleg en directeurenoverleg.

3. Evalueren wij met de partners het nut en gebruik van de 'jaarplanning 0-12' tijdens een directeurenoverleg in het voorjaar voorafgaand aan de vaststelling van een nieuwe planning in april.
4. Evalueren wij met de partners de folder 'Leidraad voor Professionals', over de zorgstructuur in onze gemeente, die in 2019 is verschenen.

5. Ouders ondersteunen

Betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van kinderen is van positieve invloed op de schoolresultaten¹⁵. De gemeente Ouder-Amstel werkt op diverse manieren aan het versterken van het netwerk rondom jonge kinderen, waaronder het stimuleren van de betrokkenheid van ouders.

Specifiek op het gebied van taal financiert de gemeente de oudercursus Taal voor Thuis voor ouders van kinderen met een taalachterstand. In de door Stichting Coherente georganiseerde cursus leren ouders hoe zij de (taal)ontwikkeling van kinderen thuis kunnen stimuleren. De ouder-kindcoaches, leerkrachten en pedagogisch medewerkers helpen met het identificeren van ouders die in aanmerking komen voor de cursus Taal voor Thuis. De ouder-kindcoach vervult een centrale rol in het volgen van de ontwikkeling van jonge kinderen en het betrekken van de ouders daarbij (zie ook speerpunt 4).

De oudercursus Taal voor Thuis is in overleg met de opvang- en onderwijspartners vooralsnog alleen in Duivendrecht georganiseerd, omdat in die kern meer kinderen opgroeien in een omgeving met een beperkt taalaanbod. De gemeente onderzoekt in 2019 in hoeverre deze doelgroep ook in Ouderkerk aan de Amstel bestaat en of er voldoende animo is voor een cursus Taal voor Thuis. Daarmee sluiten wij aan bij de verschillende behoeften van ouders en van onze partners in de kernen. De gemeente zal Taal voor Thuis dan ook met alle partners evalueren na het eerste jaar, zodat het programma blijft aansluiten bij de (verschillende) behoeften. Hierbij is ook aandacht voor een mogelijke taalklas voor ouders, eventueel gelijklopend aan een taalklas voor kinderen in het basisonderwijs. Daarnaast ondersteunt de gemeente activiteiten die de opvang- en onderwijspartijen zelf organiseren om ouders te betrekken bij de (taal)ontwikkeling van hun kind, passend bij de eigen identiteit, het eigen beleid en bij behoeften van de ouderpopulatie.

De gemeente heeft in de afgelopen jaren verschillende acties ingezet om de ouderbetrokkenheid bij de ontwikkeling van kinderen te versterken. In 2020 blijft de gemeente, in samenwerking met haar partners, ouderbetrokkenheid bevorderen. De gemeente maakt een plan en ondersteunt initiatieven van haar partners, waarbij er ruimte is voor kern- en locatiespecifieke uitvoering, om de ouderbetrokkenheid en daarmee onderwijskansen voor kinderen verder te vergroten. De inzet van de gemeente is ondersteunend aan het eigen beleid van de organisaties.

¹⁵ Zie bijvoorbeeld Desforges, C., & Abouchaar, A. (2003). The impact of parental involvement, parental support and family education on pupil achievements and adjustment: A literature review. London: Department for Education and Skills. Zie voor een totaal overzicht ook: https://goab.eu/pathtoimg.php?image=Peuters/factsheet_ouderbetrokkenheid_def.pdf

Acties

De komende periode :

1. Wordt Taal voor Thuis (leeftijdscategorie 0-6 en 6-12) gecontinueerd voor ouders van kinderen met een taalachterstand in Duivendrecht en wordt onderzocht of deze doelgroep ook in Ouderkerk aan de Amstel bestaat.
2. Wordt Taal voor Thuis na het eerste jaar in het directeurenoverleg geëvalueerd.
3. Blijft de gemeente in 2020 ouderbetrokkenheid stimuleren door een plan van aanpak op te stellen en initiatieven van haar partners op het gebied van ouderbetrokkenheid te ondersteunen.
4. Evalueert de gemeente ouderbetrokkenheid in Ouder-Amstel in een apart overleg eind 2021 dat wordt georganiseerd door de beleidsmedewerker onderwijs.

6. Monitoring resultaatafspraken en bereik

Met de schoolbesturen en kinderopvangbesturen hebben wij in 2015 resultaatafspraken opgesteld. Deze afspraken geven inzicht in hoeverre de voorschoolse periode bijdraagt aan het bieden van kansen voor een goede start in het basisonderwijs. Juist daarom willen wij deze informatie ook met elkaar in kaart brengen en bespreken, zodat wij met elkaar de juiste ondersteuning blijven bieden om kinderen een goede start te laten maken. In de afgelopen jaren is gebleken dat niet alle gegevens die nodig waren om de resultaatafspraken te monitoren beschikbaar waren. Daarom zijn de resultaatafspraken aangescherpt met het doel deze beter meetbaar te maken. Ook zijn procesafspraken gemaakt over de wijze van aanleveren van informatie en het maken en bespreken van de rapportage hierover om zo de monitoring aan te scherpen. In de kwaliteitsdialogen worden deze procesafspraken de komende jaren een blijvend punt van aandacht. De inzet is om een kwaliteitscyclus in gang te zetten, waar de monitor een centraal onderdeel van uitmaakt.

De gemaakte resultaatafspraken zijn:

1. Alle doelgroepeuters die een voorschoolse voorziening hebben bezocht, stromen goed toegerust het basisonderwijs in voor wat betreft ontluikende taalontwikkeling, ontluikende rekenontwikkeling en gedrag.
Goed uitgerust is geoperationaliseerd naar een score van minimaal 'nog in ontwikkeling' op alle domeinen van de Peuterestafette¹⁶.

Hoe meten we dit?

Voorscholen

Om een beeld te krijgen van het resultaat op deze afspraak leveren de voorscholen jaarlijks eind september voor alle doelgroepeuters (geanonimiseerde / AVG-proof) informatie uit de Peuterestafette en Uk & Puk aan aan de VVE-coördinator. Via Uk & Puk houden de kinderdagverblijven de ontwikkeling bij van de peuters op de domeinen Doen, Praten, Bewegen en Rekenen. Via de Peuterestafette wordt voor ieder kind aangegeven waar hij/zij staat in de ontwikkeling op taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, welbevinden in de groep en speel- en leergedrag.

De voorscholen leveren (geanonimiseerde / AVG – proof) informatie over de ontwikkeling van de doelgroepeuters bij de uitstroom naar het basisonderwijs (een zogenoemde eindmeting voor de opvang). De coördinator bundelt de informatie op taalontwikkeling, rekenontwikkeling en gedrag zodat er op geaggregeerd niveau een beeld ontstaat of de peuters goed toegerust het

¹⁶ In de Peuterestafette is 'nog in ontwikkeling' een gemiddelde score van twee gevulde bolletjes van de vier mogelijkheden (geen gevuld bolletje, een, twee of drie gevulde bolletjes, waarbij geen gevuld de laagste score is).

basisonderwijs starten. De coördinator agendeert deze uitkomsten voor de kwaliteitsdialogen en het onderwijsoverleg in het nieuwe kalenderjaar.

Basisscholen

De scholen leveren ieder jaar begin december de resultaten van de eerste signalering¹⁷ van doelgroepkleuters in groep 3 (geanonimiseerd / AVG-proof) aan de VVE-coördinator. Deze eerstesignalering geeft een beeld van de (taal)ontwikkeling van doelgroepkleuters. De coördinator bundelt deze informatie en agendeert dit voor de kwaliteitsdialogen en het onderwijsoverleg later in het najaar. Doordat voorscholen alle VVE-kinderen warm overdragen en er in de Peuterestafette is aangegeven of een kind een VVE-indicatie heeft, zijn de scholen op de hoogte van wie tot de VVE-doelgroep behoort en is dit waar mogelijk ook te registreren in de leerlingvolgsystemen.

2. 95% van de doelgroepkleuters in de gemeente stroomt zonder verlengd kleuteren door naar groep 3.

Hoe meten we dit?

De scholen leveren jaarlijks eind september gegevens (geanonimiseerd / AVG-proof) aan de VVE-coördinator over het totale aantal doelgroepkleuters en het aantal doelgroepeuters dat verlengd heeft gekleuterd. De VVE-coördinator berekent het percentage doelgroepkleuters met een verlengde kleuterperiode in de gemeente en agendeert dit voor de kwaliteitsdialogen en het onderwijsoverleg in het nieuwe kalenderjaar.

Zoals hierboven beschreven, bespreken wij de resultaten jaarlijks in de kwaliteitsdialogen per kern en in het onderwijsoverleg. De gemeente draagt zorg voor het agenderen van de resultaten. Het gaat hierbij niet om het afrekenen op behaalde resultaten, maar om het gesprek te voeren over het blijven doen van de juiste dingen. Het is mogelijk dat op basis van de gesprekken over kwaliteit wij gezamenlijk nieuwe acties of prioriteiten vaststellen. Tijdens het onderwijsoverleg stellen de deelnemers daarnaast jaarlijks vast of de resultaatafspraken verlengd dan wel aangepast moeten worden. Dit gebeurt aansluitend aan en op basis van de bespreking van de resultaten zelf (eind november).

Bereik

Aanvullend aan het monitoren van de resultaten blijven wij ook het bereik van de doelgroep volgen. Het doel is dat 100% van de doelgroepkleuters bereikt wordt en gebruik maakt van het VVE-aanbod. De VVE-coördinator werkt samen met de GGD en de voorscholen om goed inzichtelijk te houden hoeveel indicaties zijn afgegeven en hoeveel van deze kinderen de voorschool (kinderdagverblijf met VVE-aanbod) daadwerkelijk bezoeken. De VVE-coördinator zal zoals eerder beschreven en wanneer nodig, ouders waarvan de peuter nog geen voorschool bezoekt thuis bezoeken (zie speerpunt 2). De gegevens over bereik worden maandelijks bijgewerkt en in ieder geval jaarlijks gedeeld (of zoveel vaker als wenselijk) via de kwaliteitsdialogen en het onderwijsoverleg in het najaar (eind november).

Acties

Dat betekent dat wij de komende periode:

1. Jaarlijks de resultaatafspraken volgen (monitoren) en agenderen voor de kwaliteitsdialogen en in het onderwijsoverleg.

¹⁷ Hieronder wordt verstaan: methodetoetsen domein taal

2. De resultaatafspraken jaarlijks in het onderwijsoverleg (eind november) verlengen dan wel aanpassen op basis van de bespreking van de resultaten.
3. Jaarlijks het bereik van de doelgroep bespreken in de kwaliteitsdialogen en het onderwijsoverleg (najaar).

Uitvoeringsprogramma

Deze nota beschrijft onze inspanningen in de beleidsperiode 2020 – 2023. De opgenomen acties zijn veelal jaarlijks terugkerende afspraken. In onderstaand overzicht is een kalender opgenomen waarin de activiteiten zijn benoemd. Bij iedere actie is opgenomen wat er van de diverse partners nodig is.

Gemeente

Wat	Wie	Wanneer
Voorschools en schools aanbod		
1. Aanbod 16 uur VVE ontwikkelen	Kinderdagopvangaanbieders moeten het aanbod VVE gaan uitbreiden naar 16 uur per week (of 960 uur over 1,5 jaar). De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van voldoende en gespreid aanbod voor doelgroeppeuters. In de aanloop naar 1 augustus 2020 stelt de gemeente een nieuwe subsidieregeling op in overleg met de kinderopvangpartners. De beleidsmedewerker onderhoudt hiervoor contact met de kinderopvangpartners.	Per 1 augustus 2020
2. Invoering hbo'er in de VVE afstemmen	Vanaf 2022 is een hbo'er in de VVE verplicht. De gemeente is verantwoordelijk voor het financieren van deze inzet en doet dit in overleg met de aanbieders.	2021
3. Ouders actief benaderen	Als de coördinator een VVE-indicatie van de GGD heeft ontvangen, stuurt deze de ouders van het kind een brief met informatie over het voorschools aanbod. Als de peuter niet is ingeschreven als het (bijna) 2,5 jaar oud is, dan bezoekt de VVE-coördinator de ouders thuis om hen te informeren en, indien nodig en wenselijk, toe te leiden naar de voorschool.	Bij nieuwe indicaties en bij leeftijd doelgroeppeuter 2,5.
4. Doelgroepdefinitie evalueren	Gemeenten in de regio Amstelland, kinderdagopvang en JGZ bespreken dit gezamenlijk om de definitie passend te houden.	Kwaliteitsdialoog in januari en Regio-overleg VVE
5. Behoefte taalklas Ouder-Amstel in kaart brengen	De beleidsmedewerker onderwijs onderzoekt samen met de beleidsmedewerker van gemeente Diemen de behoefte aan en mogelijkheden tot NT2 taalonderwijs aan leerlingen met een (ernstige) taalachterstand in deze gemeenten.	Directeuren- en onderwijsoverleg in najaar (oktober)
6. Gesprek en afstemming omringende gemeenten	Beleidsmedewerker onderwijs en VVE-coördinator onderhouden contact met omringende gemeenten, al dan niet met of via beleidsmedewerkers van relevante beleidsterreinen	Regio-overleg VVE (2x per jaar) Kenniskring VVE (2x per jaar) Regionale Educatieve Agenda (2x per jaar)
7. Evaluatie subsidieregeling VVE en Peuteropvang	De gemeente nodigt alle partners uit om te reflecteren op de subsidieregeling zodat eventuele verbeteringen in de regeling voor 2021 geregeld worden	2020
8. Afstemmen met partners over taalondersteuning in zomervakanties	Bij de evaluatie van de subsidieregeling 2020 voor peuteropvang en VVE gaan partners ook met elkaar in overleg over de mogelijkheden van taalondersteuning in de zomervakanties.	2020
Doorgaande leerlijn		

1. Evalueren Peuterestafette	Kinderdagopvangaanbieders en scholen bespreken samen het gebruik van de Peuterestafette en bespreken mogelijke verbeteringen. De VVE-coördinator draagt zorg voor het agenderen van dit punt tijdens de kwaliteitsdialoog. De beleidsmedewerker onderwijs zorgt voor eventuele bijstellingen van de Peuterestafette.	Kwaliteitsdialoog in januari
2. Kwaliteitsdialogen VVE	De VVE-coördinator organiseert (in ieder geval) tweemaal per jaar per kern een dialoog. De data worden aan in het voorafgaande kalenderjaar vastgesteld voor het volgende kalenderjaar. De coördinator stelt in overleg de agenda op, zit voor en coördineert het opvolgen van acties.	januari en oktober
3. Miniconferentie onderwijskansen en zorg voor het jonge kind	De VVE-coördinator organiseert jaarlijks een miniconferentie over het jonge kind. De datum voor de conferentie wordt in het voorafgaande kalenderjaar vastgesteld voor het volgende kalenderjaar. De coördinator stelt in overleg de agenda op, zit voor en coördineert het opvolgen van acties.	Mei/juni
Ouders ondersteunen		
1. Taal voor Thuis inzetten	In overleg met de beleidsmedewerker stelt Stichting Coherente jaarlijks data voor de cursus vast. Dit gebeurt tijdens het opstellen van de jaarplanning onderwijs en opvang (april/mei).	Doorlopend informeren; data vaststellen in april/mei
2. Taal voor Thuis evalueren	Taal voor Thuis is in 2019 geïntroduceerd. In 2020 evalueert de gemeente dit initiatief met een vertegenwoordiging van scholen en kinderopvang in de gemeente. De beleidsmedewerker onderwijs organiseert hiervoor een apart overleg. Eventuele aanpassingen deelt de beleidsmedewerker via de jaarplanning, de kwaliteitsdialoog, het onderwijsoverleg en waar nodig andere kanalen.	Voorjaar 2020
3. Inzet Ouder-Kind coach	De ouder-kindcoach identificeert gezinnen / kinderen met taalachterstand en attendeert ouders op Taal voor Thuis. Ondersteunt ouders bij lichte zorgvragen en verwijst door indien nodig.	
3. Plan van aanpak voor ouderbetrokkenheid opstellen	In 2020 bedenkt de gemeente in samenwerking met haar partners een plan van aanpak om ouderbetrokkenheid te stimuleren, ondersteunend aan het (bestaande) beleid van de scholen, kinderopvang en GGD.	2020
4. Ouderbetrokkenheid evalueren	Eind 2021 evalueren de partijen gezamenlijk de stand van zaken wat betreft ouderbetrokkenheid. De beleidsmedewerker onderwijs organiseert hiervoor een apart overleg.	2021
Resultaatafspraken en monitoring		
1. Resultaatafspraken monitoren	De coördinator analyseert en bundelt de informatie die de scholen en kinderopvang in oktober toesturen. De monitoring over resultaten en over bereik (zie hieronder) agendeert de VVE-coördinator voor het onderwijsoverleg en de kwaliteitsdialoog.	Januari en februari: bespreken monitoring in kwaliteitsdialoog en onderwijsoverleg
2. Resultaatafspraken evalueren	Jaarlijks besluiten onderwijs, opvang en gemeente de resultaatafspraken te verlengen dan wel aan te passen. Dit gebeurt op basis van de bespreking van	Onderwijsoverleg: februari

	de resultaten in het onderwijs en aansluitend aan deze bespreking	
3. Monitoring bereik doelgroep en bespreken in kwaliteitsdialogen en in onderwijsoverleg	In overleg met de GGD houdt de VVE-coördinator het bereik onder de VVE-doelgroep in de gaten. Dit gebeurt doorlopend. Jaarlijks agendeert de VVE-coördinator het bereik tijdens het onderwijsoverleg en de kwaliteitsdialogen in oktober/november (zie ook hierboven).	Doorlopend: bereik monitoren Januari en februari bespreken monitoring in kwaliteitsdialoog en onderwijsoverleg
Netwerk jonge kind versterken		
1. Ouder-kindcoach inzetten	Kinderopvangaanbieders en scholen verwijzen ouders naar en maken zelf gebruik van de schakelfunctie van de ouder-kindcoach.	Doorlopend
2. Jaarplanning onderwijs opstellen	De beleidsmedewerker van de gemeente stelt jaarlijks vóór het directeurenoverleg van april een planning op voor het volgende schooljaar van activiteiten vanuit het onderwijsbeleid, aangevuld met een overzicht van initiatieven die het netwerk van het jonge kind versterken. De beleidsmedewerker doet dit in overleg met scholen en kinderopvang en met beleidsmedewerkers van relevante aanpalende terreinen. De jaarplanning wordt in het directeurenoverleg van april vastgesteld.	april
3. Jaarplanning onderwijs evalueren	Tijdens het directeurenoverleg in het voorjaar voorafgaand aan een nieuw planningsjaar (schooljaar) evalueren wij het nut en gebruik van de jaarplanning. De gemeente agendeert dit voor het betreffende directeurenoverleg.	directeurenoverleg (het overleg voorafgaand aan het overleg in april)
4. Evalueren folder Leidraad voor Professionals	Vanuit het preventief jeugdbeleid wordt de folder Leidraad voor Professionals (2019) met alle partners geëvalueerd. Eventuele suggesties of aanpassingen neemt de gemeente mee voor een volgende versie.	2020

GGD

Wat	Wie	Wanneer
Voorschools en schools aanbod		
1. VVE-indicatie	Het consultatiebureau indiceert kinderen voor VVE op basis van de gemeentelijke criteria en informeert ouders over het aanbod van de gemeente.	Bij het 14 maanden consult.
2. VVE-indicatie versturen naar de VVE-coördinator van de gemeente	Het consultatiebureau stuurt VVE-indicaties, na toestemming van de ouder, naar de VVE-coördinator van de gemeente.	Bij nieuwe indicaties
Doorgaande leerlijn		
3. Overdracht bij geen voorschool	De jeugdverpleegkundige draagt kinderen die instromen in de kleuterklas en geen voorschool in de gemeente hebben gevolgd warm over aan de school, voor zover mogelijk.	Incidenteel

Kinderopvang

Wat	Wie	Wanneer
Voorschools aanbod		

1. Aanbod 16 uur VVE ontwikkelen	Kinderdagopvangaanbieders moeten het aanbod VVE gaan uitbreiden naar 16 uur per week (of 960 uur over 1,5 jaar). In de aanloop naar 1 augustus 2020 stelt de gemeente een nieuwe subsidieregeling op in overleg met de kinderopvangpartners.	Per 1 augustus 2020
2. Aanbod 16 uur VVE aanbieden	Kinderdagopvangaanbieders organiseren VVE-aanbod voor alle VVE-peuters (34 gemiddeld op jaarbasis).	Doorlopend vanaf 1 augustus 2020
4. Evaluatie subsidieregeling VVE en Peuteropvang	De gemeente nodigt alle partners uit om te reflecteren op de subsidieregeling zodat eventuele verbeteringen in de regeling voor 2021 geregeld worden	2020
5. Afstemmen met partners over taalondersteuning in zomervakanties	Bij de evaluatie van de subsidieregeling 2020 voor peuteropvang en VVE gaan partners ook met elkaar in overleg over de mogelijkheden van taalondersteuning in de zomervakanties.	2020
6. Gebruiken en versturen Peuterestafette	Kinderdagopvangaanbieders gebruiken de Peuterestafette voor alle peuters van de gemeente Ouder-Amstel en versturen deze bij leeftijd 3 jaar en 9 maanden naar kinderdagverblijf en BSO.	Invullen 1 keer per jaar Versturen bij 3 jaar en 9 maanden Specifieke afspraken staan in document miniconferentie 2017.
4. Warme overdracht incl. Uk & Puk overdrachtsmethode	Kinderdagopvangaanbieders dragen alle VVE-kinderen en kinderen waarover zorgen zijn warm over aan het onderwijs. Zij nemen hiertoe contact op met het onderwijs. De Peuterestafette dient als basis en wordt aangevuld met het Uk & Puk formulier.	Als de zorg- of doelgroeppeuter 3 jaar en 9 maanden oud is.
Resultaatafspraken en monitoring		
1. Resultaatafspraken	Scholen en kinderopvang sturen in december informatie over de resultaatafspraken naar de VVE-coördinator.	December: leveren input voorscholen + scholen over resultaatafspraken

Onderwijs

Wat	Wie	Wanneer
Voorschool en schools aanbod		
1. Vroegschoolse educatie	Scholen verzorgen een aanbod vroegschoolse educatie voor kleuters met een taalachterstand.	Doorlopend
2. NT2 onderwijs nieuwkomers	Scholen bespreken onderling de behoefte aan en oplossingsrichtingen voor extra taalonderwijs aan nieuwkomers en overleggen met de gemeente via het directeurenoverleg en het onderwijsoverleg (voorjaarsessie).	Directeuren- en onderwijsoverleg
3. Afstemmen met partners over taalondersteuning in zomervakanties	Bij de evaluatie van de subsidieregeling 2020 voor peuteropvang en VVE gaan partners ook met elkaar in overleg over de mogelijkheden van taalondersteuning in de zomervakanties.	2020
Doorgaande leerlijn		
1. Overdracht en terugkoppeling	De school (leerkracht/Intern Begeleider) neemt contact op met de kinderopvang als zij een brief ontvangt over een kind dat binnenkort naar school gaat. Bijzonderheden koppelt de school terug aan de kinderopvanglocatie.	Doorlopend

2. Registratie	De school houdt (in het leerlingvolgsysteem) bij welke kinderen een VVE-indicatie hebben gehad, voor zover mogelijk. Op de Peuterestafette staat of er sprake is geweest van een VVE-indicatie. Daarnaast ontvangt de school het overdrachtsformulier van Uk & Puk, met informatie over de ontwikkeling van het kind.	Doorlopend
3. Kwaliteitsdialogen VVE en de miniconferentie Onderwijskansen en Zorg voor het Jonge Kind	Kinderopvangaanbieders, scholen (IB-ers) en de JGZ nemen deel aan de kwaliteitsdialogen en de jaarlijkse miniconferentie.	Kwaliteitsdialogen (2x per jaar) Miniconferentie (1x per jaar in het voorjaar)
Ouders ondersteunen		
1. Taal voor Thuis	Kinderopvangaanbieders en scholen informeren ouders over de oudercursus Taal voor Thuis.	Doorlopend en voor de start van nieuwe cursussen
Resultaatafspraken en monitoring		
1. Resultaatafspraken	Scholen en kinderopvang leveren in december informatie over de resultaatafspraken aan aan de VVE-coördinator.	December: leveren input voorscholen + scholen over afspraak

Bijlage 1 Rollen en verantwoordelijkheden onderwijskansenpartners in de gemeente Ouder-Amstel

Naam organisatie	Rol bij OAB
Gemeente	<p>De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voldoende en kwalitatief volwaardig aanbod van voorschoolse educatie. - het vaststellen van de doelgroep. - het bereik van alle doelgroepkinderen en zorgen voor een goede toeleiding van kinderen naar voorschoolse educatie. - toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en de peuteropvang uitvoeren. - jaarlijks met de schoolbesturen overleg voeren over de resultaten van vroegschoolse educatie in het onderwijsoverleg (LEA). <p>Daarnaast zal de gemeente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het onderwijs waar mogelijk ondersteunen bij taalaanbod in de schoolse periode. - De ouder-kindcoach blijven inzetten. <p>Rollen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trekker en regisseur voor gedeelte VVE van het onderwijskansenbeleid. - VVE-uitvoering: partner en toezichthouder. - Partner en facilitator <p>Taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evalueert, verbetert en borgt het beleid in een kwaliteitscyclus. - Deelname aan onderwijsoverleg (LEA). - Coördinatie kwaliteitsdialogen, miniconferentie. - Coördinatie monitoring. - Kaders (incl subsidie eisen) voor uitvoering VVE opstellen en (jaarlijks) aanpassen in samenspraak met partners VVE. - Opvolgen gebruik VVE-aanbod geïndiceerde peuters (coördinator).
Kinderopvang	<p>Wettelijke taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nemen deel aan het maken van afspraken over doelgroepdefinitie en toeleiding tot VVE. - Maken afspraken over doorgaande lijn en overdracht naar scholen. <p>De aanbieders van VVE zijn verantwoordelijk voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het bieden van aanbod volgens door gemeente opgestelde subsidievoorwaarden VVE, de wet Kinderopvang en de landelijk geldende kwaliteitseisen VE. - Het bieden van informatie aan ouders over VVE. <p>Rollen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meedenken over en input geven aan gemeentelijk beleid. - Signaleren wanneer beleid en praktijk niet goed (meer) aansluiten op elkaar. - Uitvoerder gemeentelijk beleid. <p>Taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VVE aanbieders: deelname aan kwaliteitsdialoog en onderwijsoverleg (LEA). - Uitvoering beleid (gebruik Peuterestafette, warme overdracht VVE peuters, deelname kwaliteitsdialoog etc) en evaluatie beleid.
Onderwijs	<p>Wettelijke taken (schoolbesturen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nemen deel aan het maken van afspraken over doelgroepdefinitie en toeleiding tot VVE.

	<ul style="list-style-type: none"> - Voeren jaarlijks overleg met de gemeente over de resultaten van vroegschoolse educatie. - Maken afspraken over doorgaande lijn en overdracht met opvangpartijen en de gemeente. - Organiseren taalonderwijs bij taalachterstanden in het onderwijs. <p>Verantwoordelijkheid (samenwerkingsverband/schoolbesturen/scholen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Passend taalaanbod kinderen met (risico op) (taal)achterstand. <p>Rollen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meedenken en input geven aan gemeentelijk beleid. - Signaleren wanneer beleid en praktijk niet goed (meer) aansluiten op elkaar. - Uitvoering aan vroegschoolse educatie. <p>Taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Warme overdracht uitvoeren. - Bieden van passend taalaanbod. - Deelname aan kwaliteitsdialogen en onderwijsoverleg (LEA). - Evaluatie van beleid.
GGD	<p>De GGD is verantwoordelijk voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indicatie van peuters volgens de door de gemeente vastgestelde doelgroepdefinitie. <p>Geven van informatie over voorschoolse voorzieningen aan ouders van peuters die voor VVE in aanmerking komen.</p> <p>Jeugdverpleegkundige:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Levert ondersteuning aan ouders, kinderen en professionals. <p>Rollen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meedenken en input geven aan gemeentelijk beleid. - Signaleren wanneer beleid en praktijk niet goed (meer) aansluiten op elkaar. <p>Taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indicatie en toeleiding doelgroepeuters. - Doorsturen VVE-indicaties naar VVE-coördinator, na toestemming ouders. - Warme overdracht als een kind geen voorschool (in de gemeente) heeft bezocht.

Bijlage 2 Financiële paragraaf

Verwachte inkomsten periode 2020-2023

De gemeente heeft in 2019 circa € 118.000 Rijksbudget voor het onderwijsachterstandenbeleid. Dit bedrag zal als gevolg van de nieuwe verdelingssystematiek van Rijksmiddelen de komende periode afnemen volgens een overgangsregeling¹⁸ naar, naar verwachting, € 106.000 in 2022. De voorlopige jaarlijkse bijdragen worden ieder jaar in september bekend gemaakt.

	2020	2021	2022	2023
Verwachte inkomsten specifieke uitkering OAB*	≈ € 112.000	≈ € 108.000	≈ € 106.000	≈ € 106.000

* De bedragen zijn indicaties. Het Rijk berekent jaarlijks de uitkeringen op basis van recente cijfers. Wel blijft het mogelijk om niet uitgegeven gelden binnen de periode van de specifieke uitkering (2019-2022) door te schuiven.

Verwachte uitvoeringskosten periode 2020-2023

	2020	2021	2022	2023
VVE subsidie (geld volgt kind)	€ 82.000	€ 82.000	€ 90.000	€ 90.000
VVE-coördinatie	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000
Miniconferentie	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500
Taal voor Thuis	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Overige kosten (GGD, onderwijs)	€ 10.000	€ 6.000	€ 1.500	€ 1.500
Totale geschatte uitvoeringskosten	€ 112.000	€ 108.000	€ 111.500	€ 111.500

¹⁸ Zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-315.html>

Bijlage 3 Overleggen onderwijs/kinderopvang vanuit de gemeente

Onderwijsoverleg (LEA)

In het onderwijsoverleg staat de Lokale Educatieve Agenda centraal. In dit overleg worden onder andere resultaatafspraken over voor- en vroegschoolse educatie gemaakt en ontwikkelingen op gebied van onderwijshuisvesting besproken. Zie voor meer informatie pagina 7 van de onderwijsnota 2016-2020¹⁹.

Deelnemers: Wethouder Jeugd en Onderwijs (vz), schoolbestuurders, directeur Amstelronde en leiding van de kinderopvang.

Frequentie: 2 keer per jaar.

Locatie: Gemeentehuis.

Directeurenoverleg

Het directeurenoverleg is in 2014 ingesteld om binding te houden met de lokale onderwijspartners. Centrale onderwerpen in dit overleg zijn de activiteiten uit de jaarplanning onderwijs, voor- en vroegschoolse educatie, NT2 onderwijs voor nieuwkomers, passend onderwijs en de verbinding tussen onderwijs en zorg.

Deelnemers: Wethouder Jeugd en Onderwijs (vz), schooldirecteuren, directeur Amstelronde en leiding van de kinderopvang (indien agenda voor hen relevant).

Frequentie: 4 keer per jaar, waarvan 2 keer gezamenlijk en 2 keer per kern.

Locatie: Een van de scholen of het gemeentehuis (roulerend).

Kwaliteitsdialoog VVE

Deelnemers: VVE-coördinator (vz), Intern Begeleiders, VE-coaches, VE-pedagogisch medewerkers, ouder-kindcoaches.

Frequentie: Twee keer per jaar per kern.

Locatie: In school en, indien mogelijk, bij de kinderopvang (roulerend).

Miniconferentie Onderwijskansen en Zorg voor het Jonge Kind

Deelnemers: Wethouder Jeugd en Onderwijs, schooldirecteuren, leiding van de kinderopvang, VE-coaches, ouder-kindcoaches, GGD.

Frequentie: Een keer per jaar.

Locatie: Gemeentehuis Ouder-Amstel (of in overleg).

NB. Voor een beschrijving van de Kwaliteitsdialogen en de Miniconferentie: zie bijlage 4.

¹⁹ [Beleids- en activiteitenplan Onderwijs Ouder-Amstel 2016-2020: Samenwerken aan goed onderwijs](#)

Regionale Educatieve Agenda

Deelnemers: Gemeenten in de regio Amstelland-Meerlanden, het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs.

Frequentie: Twee keer per jaar.

Locatie: Gemeentehuis Amstelveen (of in overleg)

Regionaal VVE-overleg

Deelnemers: Vve-coördinatoren, GGD, beleidsmedewerkers onderwijs.

Frequentie: Vier keer per jaar.

Locatie: Gemeentehuis (roulerend)

Bijlage 4 Kwaliteitsdialoog VVE en Miniconferentie Onderwijskansen en Zorg voor het Jong Kind

Kwaliteitsdialoog VVE

Hoofddoel van de Kwaliteitsdialoog VVE

“Het contact en de samenwerking tussen de kinderdagverblijven en de scholen faciliteren, met het oog op doorgaande leerlijnen en de kwaliteit van de VVE”

Bij de kwaliteitsdialoog staan twee vragen centraal:

1. Hoe is de kwaliteit van het VVE-beleid? (Bestaat er aanleiding om dit aan passen?)
2. Hoe gaat het met de uitvoering van het VVE-beleid? (Is er een goede doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie? Krijgen de juiste kinderen een verrijkt aanbod in de (voor)scholen? Welke resultaten worden bereikt? Is het zinvol om aandacht te besteden aan opbrengstbewust handelen van leidsters en/ of leerkrachten?)

We streven als gemeente naar de volgende doelen:

- Het realiseren van een dekkend aanbod van voorschoolse voorzieningen voor alle kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar;
- 100% van de door de GGD geïndiceerde doelgroepkinderen wordt geplaatst op een voorschoolse instelling;
- Alle doelgroepeuters die een voorschoolse voorziening hebben bezocht, stromen goed toegerust het basisonderwijs in voor wat betreft ontluikende taalontwikkeling, ontluikende rekenontwikkeling en gedrag²⁰;
- 95% van de doelgroepkleuters stroomt zonder verlengd kleuteren door naar groep 3;
- In Ouder-Amstel worden geïndiceerde VVE-peuters warm overgedragen aan het basisonderwijs via Peuterestafette en informatie uit VVE-programma Uk & Puk;
- Vorm en inhoud geven aan de coördinerende taak bij voor- en vroegschoolse educatie.

Deelnemers: Kinderdagopvang en basisscholen

Frequentie: Twee keer per jaar per kern.

Locatie: Gemeentehuis Ouder-Amstel

Miniconferentie Onderwijskansen en Zorg voor het Jonge Kind

De miniconferentie is een inspiratiebijeenkomst waarin de partners uit de kinderopvang en onderwijs bijeenkomen. De gemeente organiseert jaarlijks de miniconferentie met doel om een impuls aan de kwaliteit van het onderwijskansenbeleid te geven, de actualiteit te bespreken en kennis te delen. Voorbeelden van onderwerpen voor de miniconferenties zijn: interactie vaardigheden, educatieve kwaliteit, indicatie VVE, proces van doorgaande lijn.

²⁰ In de Peuterestafette is ‘nog in ontwikkeling’ een gemiddelde score van twee gevulde bolletjes van de vier mogelijkheden (geen gevuld bolletje, een, twee of drie gevulde bolletjes, waarbij geen gevuld de laagste score is).

Deelnemers: Kinderopvang, basisscholen, GGD, MOC 't Kabouterhuis
Frequentie: Eenmaal per jaar
Locatie: Gemeentehuis Ouder-Amstel

Wat doet het Zorgadviespunt?

Het Zorgadviespunt (ZAP) is de gemeentelijk toegang voor informatie, advies en (geïndiceerde) ondersteuning. Ook professionals kunnen voor informatie terecht bij het Zorgadviespunt. Als u contact opneemt met het ZAP dan kunnen zij meedenken en adviseren over de mogelijkheden om een person of gezin te ondersteunen.

Het Zorgadviespunt beoordeelt in gesprek met de cliënt:

- Wat iemand nog zelf kan
- Of mensen uit het eigen netwerk van de cliënt kunnen helpen
- Of gebruik kan worden gemaakt van vrij toegankelijke voorzieningen
- Of een individuele (maatwerk) voorziening noodzakelijk is.

Meer informatie over de werkwijze van het ZAP is te vinden op de website van de gemeente.

Wat doet het Kernteam?

Het Kernteam is een 'multi-disciplinair team'. Elke professional heeft een specialiteit, bijvoorbeeld rondom de aanpak verwarde personen of jeugd. Een gedragswetenschapper maakt deel uit van het team. Het team overlegt elke twee weken en bespreekt dan cases. Het is mogelijk dat een (lid van het) huishouden deelneemt aan de bespreking van zijn/haar casus. U kunt ook deelnemen aan de bespreking van de casus die u inbrengt.

In de meeste gevallen wordt er in het Kernteam een casusregisseur aangewezen die het huishouden helpt bij het organiseren van benodigde ondersteuning. De casusregisseur houdt ook in de gaten of de afspraken met de hulpverlening en het huishouden goed nagekomen worden. Zo nodig grijpt een casusregisseur in.

Zorgadviespunt Ouder-Amstel (ZAP)
Telefonisch (020) 496 21 21 tussen
09.00 en 10.30 uur
zorgadviespunt@ouder-amstel.nl

Kernteam Ouder-Amstel
kernteam@ouder-amstel.nl

Veilig Thuis - Amsterdam Amstelland
(0800) 20 00 (24 uur per dag)
www.020veiligthuis.nl

Leidraad professionals

Ik maak me zorgen over personen/
gezinnen in mijn omgeving
Wat kan ik doen?

Het Kernteam
Samenwerken aan een oplossing

Ik werk in de zorg als professional.
Ik maak me zorgen over personen/
gezinnen in mijn omgeving.
Wat kan ik doen?

Er is een zorgvraag

De persoon/het gezin kan veel zelf, een steuntje in de rug is welkom.

- Ga in gesprek met de betrokkene(n)
- Zoek in het netwerk van de betrokkene(n) naar mensen die kunnen helpen
- Bied vrij toegankelijke voorzieningen of diensten aan die het probleem kunnen verhelpen. Bijvoorbeeld: een opvoedcursus; seniorenrestaurant; boodschappendienst.

Een volledig overzicht van vrij toegankelijke voorzieningen is te vinden op www.hulpwijzerouderamstel.nl.

Zorgadviespunt (ZAP)

Het Zorgadviespunt (ZAP) is de gemeentelijke toegang voor informatie, advies en geïndiceerde ondersteuning.

Je hebt de persoon/het gezin gesproken en in overleg zijn jullie tot de conclusie gekomen dat er meer nodig is dan je vanuit jouw praktijk kunt bieden. Ook ondersteuning van het netwerk is niet mogelijk en de vrij toegankelijke voorzieningen zijn niet afdoende.

- Je kan zelf contact opnemen met het Zorgadviespunt. Indien de persoon/het gezin hiermee instemt, kun je in overleg met het ZAP ervoor kiezen dat een klantmanager contact opneemt met de betrokkene(n)
- Je kan de persoon/het gezin adviseren zelf contact op te nemen met het Zorgadviespunt
- Eventueel ga je met de persoon/het gezin mee naar het eerste gesprek met de klantmanager van het ZAP.

Zorgadviespunt Ouder-Amstel (ZAP)
Telefonisch 020 496 21 21 tussen 9.00 en 10.30 uur
zorgadviespunt@ouder-amstel.nl

Kernteam

Je schat in dat er sprake is van een complexe situatie.

Onderstaande vragen kunnen je helpen om te beoordelen of je te maken hebt met een complexe situatie of een risico dat een situatie complex wordt:

Beoordeel of de situatie complex is met behulp van de volgende vragen:

- Kan de hulpvrager onvoldoende verantwoordelijkheid nemen voor de oplossing?
- Zijn er binnen het huishouden meerdere problemen of hulpvragen?
- Zijn er meerdere leden van het huishouden betrokken?
- Is de kans dat het erger wordt zonder ondersteuning groot?

Wil je weten wat het Kernteam in deze situatie kan betekenen? Neem contact op met het Kernteam via kernteam@ouder-amstel.nl.

Het Kernteam
Samenwerken aan een oplossing

VEILIGHEID: Is de veiligheid van een van de leden van het huishouden in het geding. Bij direct gevaar: Bel 112.
Bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling: Neem contact op met Veilig Thuis (je hoeft niet te melden over wie je vraag gaat).